

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : บทบาทของผู้นำชุมชนในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับประชาชนในการจัดการพื้นที่ป่าชุมชน เขตอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน
- ผู้วิจัย** : พระเกตุ รุกขิตญาโณ (ตันชูชีพ)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ดร. สามารถ บุญรัตน์ ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง),
ศน.ม (สังคมวิทยา), พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
 - : ดร. บุศรา โพธิสุข ศศ.บ. (พัฒนาชุมชน),
รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์), D.P.M. (Management)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับประชาชน ในการจัดการพื้นที่ป่าชุมชน เขตอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๒) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการพื้นที่ป่าชุมชนระหว่างภาครัฐกับประชาชน เขตอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน ๓) เพื่อเสนอแนวทางในการเสริมสร้างความสมานฉันท์ระหว่างภาครัฐกับประชาชนในการจัดการพื้นที่ป่าชุมชน ตามหลักพุทธธรรม เขตอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้จากเอกสาร รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก ๑๕ รูป/คน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของชุมชน ประกอบไปด้วยพระสงฆ์ จำนวน ๓ รูป กลุ่มที่ ๒ เป็นผู้นำชุมชนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องจำนวน ๔ คน กลุ่มที่ ๓ เป็นข้าราชการในหน่วยงานของภาครัฐ จำนวน ๔ คน และกลุ่มที่ ๔ เป็นตัวแทนของประชาชนหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับป่าชุมชน จำนวน ๔ คน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) บทบาทผู้นำชุมชนจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถ มีความรู้เรื่องกฎระเบียบ ในการบริหารจัดการป่าชุมชน มีหลักในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ระหว่างรัฐกับประชาชน ต้องยึดหลักเมตตาธรรมและมีจิตวิทยาในการโน้มน้าว ทำให้การดำเนินงานเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และบรรลุเป้าหมาย เกิดการเชื่อมประสานเครือข่ายของชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืนได้

๒) สภาพทั่วไปของป่าชุมชน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เป็นการจัดการป่าที่ยึดถือวิถีชีวิตของชุมชนกับการพึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก โดยชุมชนร่วมกันดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากความอุดมสมบูรณ์ของป่าชุมชน มีกฎกติกาที่กำหนดขึ้นบังคับใช้อย่างเหมาะสม ผ่านคณะกรรมการของหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน กำกับดูแลโดยหน่วยงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จังหวัดน่าน

๓) แนวทางในการเสริมสร้างความสมานฉันท์นั้น ต้องนำหลักรัฐศาสตร์มาใช้ควบคู่ในการจัดการกับพื้นที่ป่าชุมชน ที่ยังมีความขัดแย้งกันอยู่ ต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดของชุมชนเป็นที่ตั้ง และการเสริมสร้างความสมานฉันท์ต้องนำหลักสารณียธรรมมาบูรณาการประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดการยอมรับทั้งสองฝ่าย

Thesis Title : The Role of Leaders on Reconciliation enhancing between Government Sector and People in Community Forest Administration of Thung Chang District, Nan Province

Researcher : Phra Ket Rakkhitañāṇo (Tanchuchip)

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Samart Boonrat, B.A.(Political Science)
M.A. (Sociology), Ph.D. (Public Administration)

: Dr. Bursara Phothisuk B.A.(Community Development)
M.P.A. (Public Administration), D.P.M.(Management)

Date of Graduation : December 9, 2017

Abstract

The objectives of the thesis entitled were as follows: 1) To study the role of community leaders in strengthening the reconciliation between government sectors and people in community forest management of Thung Chang District, Nan Province. 2) To study the general condition of community forest management between the government sectors and people of Thung Chang District, Nan Province. 3) To propose ways of Buddhism's principles to strengthen reconciliation between government sectors and people in the management of community forest areas of Thung Chang District, Nan Province. This research is a qualitative research. The researcher collected the information from the document including related research. From in-depth interviews, the researcher selected 15 key informants from the key informants group, the first group being the spiritual leader of the community including 3 monks. Group 2 is a community leader from the local government including 4 people in the area. Group 3 is 4 in the government sector, and group 4 is people in the area amount 4 people.

The findings of this thesis were found as follow:

1) The role of good leaders must be vision and the ability to apply the rules of community forest management. There are major mediators in disputes between the government sectors and people. Must be moral and have psychological persuasion.

The operation is for the benefit of the community and achieve the goal the connection of the community network to be strong and sustainable.

2) General conditions of Community forests of Thung Chang Sub-district, Thung Chang District, Nan Province is the forest management that maintains the way of life of the community and the natural dependence. Community participation is to maintain and utilize the abundance of community forests. There are rules that apply properly. Through the board of the village. The headman is the president. Supervised by the Provincial Natural Resources and Environment.

3) The principle for strengthening reconciliation must be used Political science in conjunction with community forest management with also conflicts. The regarding to maximum benefit of the community is the main. And to strengthen reconciliation, we need to integrate the principles of justice. To achieve the acceptance of both parties.